

Dret Constitucional II

Codi: 102215

Crèdits: 6

2025/2026

Titulació	Tipus	Curs
Dret	OB	2

Professor/a de contacte

Nom: Maria Jesus Garcia Morales

Correu electrònic: mariajesus.garcia@uab.cat

Equip docent

Maria Jesus Garcia Morales

Jose Carlos Remotti Carbonell

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

L'assignatura Dret Constitucional II no requereix d'uns coneixements o requisits previs, però al tractar-se d'una assignatura de la mateixa matèria de coneixements del Grau de Dret, es recomana repassar coneixements i competències adquirides a les assignatures d'Organització Constitucional de l'Estat i de Dret Constitucional I realitzades al primer curs.

La docència de l'assignatura s'impartirà tenint en compte la perspectiva dels Objectius de Desenvolupament Sostenible.

Professorat:

Dret

Dret Constitucional II (01). Prof. Dra. María Jesús García Morales (cat.)

Subgrup 11: Sra. Maria Rosa Català (cat.)

Subgrup 12: Prof. Dra. María Jesús García Morales (cat.)

Subgrup 13: Sra. Montserrat Gispert (cat.)

Dret Constitucional II (02). Prof. Dr. José Carlos Remotti (cas.)

Subgrup 21: Dr. Ricard Brotat (cat.)

Subgrup 22: Prof. Dr. José Carlos Remotti (cas.)

Subgrup 23: Sr. Carles Grima (cat.)

Dret Constitucional II (51). Prof. Dra. María Jesús García Morales (cat.)

Subgrup 51: Dr. Ricard Brotat (cat.)

Subgrup 52: Prof. Dra. María Jesús García Morales (cat.)

Subgrup 53: Sra. Susana Ortiz (cas.)

ADE+ Dret

Dret Constitucional II: Prof. Dr. Antoni Roig (cat.)

Subgrup 701: Sr. Jorge Pedemonte (cas.)

Subgrup 702: Prof. Dr. Antoni Roig (cat.)

Objectius

Dret Constitucional II és una assignatura que s'imparteix al primer semestre del segon any del Grau de Dret. Es tracta d'una assignatura que serveix per tal que l'alumnat adquireixi nocions bàsiques sobre el funcionament del sistema de drets fonamentals a la Constitució Espanyola de 1978. Aquesta assignatura serveix d'introducció a altres temes que després seran desenvolupats en les diverses assignatures a càrrec de l'àrea de Dret Constitucional o d'altres àrees amb docència en el Grau de Dret.

Des de la perspectiva formativa, Dret Constitucional II pretén de l'estudiantat l'assoliment de diversos objectius, entre els quals destaquen particularment:

- El sistema constitucional de drets fonamentals. Els drets i deures. Els elements configuradors dels drets.
- Les garanties i mecanismes de defensa dels drets. Els límits i la suspensió de drets.
- Els drets d'autonomia personal. Els drets d'índole participativa. Els drets de contingut econòmic, social i cultural.

Competències

- Defensar i promoure els valors essencials de l'estat social i democràtic de dret.
- Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un temps limitat.
- Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
- Identificar, conèixer i aplicar els principis bàsics i generals de l'ordenament jurídic.
- Identificar els conflictes d'interessos subjacents en litigis i casos reals.
- Integrar la importància del dret com a sistema regulador de les relacions socials.
- Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
- Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.
- Utilitzar els principis i els valors constitucionals com a eina de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i valorar juridicoconstitucionalment diferents problemes actuals de la societat.

2. Comprendre els riscos per als drets que es poden originar a causa de les noves tecnologies.
3. Comprendre la insuficiència d'elements formals per dotar un sistema de la condició de democràtic.
4. Comprendre la necessitat de dotar d'eficàcia els drets fonamentals, ja que no n'hi ha prou amb la mera declaració d'aquests drets.
5. Comprendre la vinculació, tant dels poders públics com de les persones, amb els valors, els principis i els drets constitucionals, i assumir-ne la projecció sobre tot l'ordenament.
6. Comprendre que els diferents problemes actuals de la societat s'han de tractar des de la tolerància i el respecte de la diversitat, els drets fonamentals i el lliure desenvolupament de la personalitat, propis d'un estat social i democràtic de dret.
7. Conèixer diferents fórmules i camins vàlids constitucionalment per trobar sortides als diferents problemes actuals de la societat.
8. Conèixer el caràcter normatiu, objectiu i institucional dels drets, els seus elements configuradors, els límits dels drets i la seva possible suspensió, així com els mecanismes de defensa i garantia dels drets.
9. Conèixer en profunditat la configuració constitucional de determinats drets especialment importants actualment, com ara la llibertat i la seguretat personal, la inviolabilitat del domicili, el secret de les comunicacions, l'honor, la intimitat i la pròpia imatge, la llibertat d'expressió, el dret a la tutela judicial efectiva i les garanties processals.
10. Conèixer la funció desenvolupada per la Constitució com a marc de convivència democràtic i base i fonament de l'ordenament jurídic.
11. Conèixer la funció legitimadora dels drets fonamentals en l'ordenament, en tota societat democràtica, i saber que el reconeixement, la garantia i l'eficàcia dels drets fonamentals constitueixen l'element material del sistema democràtic.
12. Definir els diferents mecanismes de defensa i garantia dels drets.
13. Demostrar que es coneixen els continguts bàsics de la matèria.
14. Establir els casos en els quals pot ser procedent la suspensió dels drets, sia en supòsits excepcionals com en els de suspensió individual de drets.
15. Establir que els problemes socials actuals no tenen una única solució possible vàlida, sinó que democràticament i constitucionalment poden tenir diferents solucions vàlides.
16. Gestionar informació de manera eficient: poder assimilar un volum de dades considerable en un tems limitat.
17. Gestionar recursos bibliogràfics i documentals: bases de dades, navegació, etc.
18. Identificar els diferents mecanismes processals de protecció i garantia dels drets.
19. Identificar quins són els elements que configuren l'estat i quins són els que el diferencien d'altres organitzacions polítiques de la societat.
20. Presentar informació de manera adequada en funció del tipus de públic.
21. Saber que els drets no són il·limitats i, per tant, conèixer les fonts legítimes i constitucionals de límits dels drets.
22. Utilitzar diferents tecnologies de la informació i la comunicació.
23. Valorar críticament el futur de l'estat com a forma d'organització de la societat.
24. Valorar la diversitat i la pluralitat de la societat.

Continguts

Aquest és un programa marc de l'assignatura on s'assenyalen els continguts. Però cada professor o professora coordinador o coordinadora de grup el pot adaptar segons s'estableixi en el Campus Virtual

Els drets fonamentals

- 1.- Evolució històrica, fonament i concepte dels drets fonamentals. La distinció entre Drets humans i drets fonamentals
- 2.- Problemàtica i característiques generals dels drets fonamentals en la Constitució Espanyola. Els deures constitucionals.
- 3.- La dimensió subjectiva i objectiva dels drets fonamentals com relacions jurídiques.

4.- La classificació dels drets fonamentals. L'objecte dels drets fonamentals: drets de defensa i drets de prestació.

L'estructura dels drets fonamentals: titularitat, destinataris i l'eficàcia en les relacions privades

1.- La titularitat dels drets fonamentals

2.- Els destinataris dels drets fonamentals

3.- L'eficàcia dels drets enfront de les persones privades

La regulació normativa dels drets fonamentals

1.- La força vinculant dels drets i llibertats en el Títol I CE

2.- La reserva de llei en matèria de drets fonamentals

3.- La delimitació i els límits als drets fonamentals.

4.- El contingut essencial dels drets fonamentals i el control de constitucionalitat. El principi de proporcionalitat.

Les garanties dels drets fonamentals

1.- La garantia jurisdiccional dels drets fonamentals: el sentit de la protecció jurisdiccional dels drets fonamentals. El recurs d'amparo.

2.- El Defensor del Poble.

3.- El sistema europeu de protecció: el Tribunal Europeu de Drets Humans

4.- La suspensió dels drets fonamentals

El principi d'igualtat

1.- Funcions i articulació del principi d'igualtat en la Constitució Espanyola

2.- La distinció entre el principi d'igualtat en la llei i en l'aplicació de la llei

3.- Les clàusules específiques de prohibició de discriminació

Els drets de l'esfera personal

1.- El dret a la vida i a la integritat física i moral

2.- El dret a la llibertat ideològica, religiosa i de culte

3.- El dret a la llibertat personal i a la seguretat. l'habeas corpus

4.- Els drets de la vida privada: honor, intimitat i pròpia imatge. La protecció de dades personals

Els drets individuals

1.- El dret a la inviolabilitat del domicili

2.- El dret al secret de les comunicacions

3.- El dret a la llibertat de circulació i a la llibertat de residència

Les llibertats informatives i els drets de participació política

1.- El dret a la llibertat d'expressió i d'informació

2.- El dret de reunió i manifestació

3.- El dret d'associació

4.- El dret a la participació política. El dret de petició

El dret a la tutela judicial efectiva

1.- Significat i problemes de l'article 24 de la constitució espanyola

2.- El dret d'accés als tribunals i al jutge ordinari predeterminat per la llei

3.- Les garanties genèriques de tot procés. Referència a la prova obtinguda amb violació de drets fonamentals

4.- Les garanties específiques del procés penal

Drets culturals, econòmics i socials

1.- Llibertat d'ensenyament i dret a l'educació. La llibertat de càtedra

2.- El dret de propietat i la llibertat d'empresa

3.- Els drets laborals i professionals

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Seminari	22	0,88	5, 10, 13
Teoria	22	0,88	3, 5, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 17, 21
Tipus: Supervisades			
Tipus: Avalució	0	0	5, 10, 13
Tutories	5	0,2	5, 10, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi. Redacció de treballs. Lectura de textos. Cerca de documentació i bibliografia	101	4,04	3, 5, 8, 10, 12, 13, 14, 21, 22

El procés d'aprenentatge se centra en el treball de l'estudiantat, que aprèn treballant individualment i grupalment, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les tècniques i les fonts on es pot aconseguir. El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es basa en les següents activitats:

1. Activitats dirigides: respon a una programació horària predeterminada, que requereix la direcció presencial del professorat i es desenvolupa en grup.

1.1. Classe magistral: on l'estudiantat adquireix a través de la transmissió de coneixements del professor/professora les bases conceptuals de la matèria i assenta el marc jurídic doctrinal, normatiu i jurisprudencial.

1.2. Seminari: ocuparan les hores assignades. L'estudiantat individualment o en grups reduïts, analitza i resol, juntament amb el professor/professora, preguntes, casos pràctics o notícies vinculades amb el tema acabat de desenvolupar a la classe teòrica. L'assistència als seminaris, excepte amb causa justificada, és obligatòria.

1.3 Avaluació.

2. Activitats supervisades: es pot desenvolupar de manera autònoma si bé requereix la supervisió més o menys puntual del personal docent.

Tutories

3. Activitats autònomes: es tracta d'activitats en les quals l'estudiant s'organitza el temps i esforç de manera autònoma sigui de manera individual o grupal.

3.1 Estudi de l'assignatura.

3.2 Lectura de documents que seran analitzats a l'aula.

3.3 Cerca de bibliografia, jurisprudència i materials per a la resolució dels casos pràctics.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes compleixin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial, casos pràctics, informes, ressenyes, escrits jurídics, dictàmens, elaboració de treballs d'investigació, recensions, crítica de llibres, fitxes de jurisprudència o de normes, assistència, participació	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24
Examen teòric final	50%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

1. Avaluación continua:

- Prova final de conjunt a desenvolupar en la data assenyalada oficialment per la secretaria acadèmica. Li correspondrà el 50% de la nota. L'equip docent corresponent a cadascun dels grups ha d'indicar el format d'aquesta prova.

- Un mínim de dues activitats més d'avaluació amb un pes total en la nota del 50% i amb els següents percentatges:

- activitats avaluables 25 % (p. ex., parcial no alliberador, casos pràctics o activitats de seminari)
- activitats avaluables 25 % (p. ex., recensions, crítica de llibres, treballs de recerca, fitxes de jurisprudència o normes, informes i dictàmens, assistència i participació a classe activa al llarg de l'assignatura, de qualitat, jurídicament fonamentada, adequada i pertinent als temes tractats).

El llistat d'aquestes possibles activitats serà concretat per cada equip docent a l'inici de curs i al Campus Virtual. Les activitats seleccionades podran realitzar-se, segons ho disposi l'equip docent, de manera individual o grupal.

L'equip docent de cada grup, a l'inici de curs, concretarà el programa marc de l'assignatura que preveu aquesta guia, tot explicant l'ordre i els temes a tractar. També presentarà el cronograma d'activitats docents (teoria i seminaris), concretarà el sistema d'avaluació continuada que hagi seleccionat i fixarà el percentatge assignat a cadascuna de les activitats seleccionades i la seva data de realització, així com el sistema de reavaluació de les activitats suspeses. Les indicacions seran exposades al campus virtual.

A la prova final de conjunt, l'alumnat ha d'obtenir un mínim de 5 per aprovar l'assignatura. En aquest cas, de no assolir aquestanota mínima es suspendrà l'assignatura. La reavaluació només podrà realitzar-se si l'alumnat ha seguit l'avaluació continuada.

Re-avaluació: no s'exigeix una nota mínima per presentar-se.

Alumnat no avaluable: aquesta situació es dona quan l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació de l'assignatura (art 266.9 Normativa Acadèmica UAB). L'alumnat serà avaluable sempre que hagi realitzat un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura. Si el valor de les activitats realitzades no arriba a aquest llindar, el professor/a de l'assignatura pot considerar l'estudiant com a no avaluable.

2. Avaluació única:

L'equip docent de cada grup establirà el sistema i les activitats d'avaluació única que serà aplicable als estudiants que hagin sol·licitat i se'ls hagi concedit aquest sistema d'avaluació única. Aquesta avaluació única constarà de tres parts i cerca que l'estudiantat pugui acreditar haver assolit els objectius i els resultats d'aprenentatge, i les habilitats i les competències establerts per a l'assignatura. La primera part, consistirà en una prova o examen de tota l'assignatura de característiques semblants a la prova final de l'avaluació continuada que tindrà el pes de 50% de la nota. La segona part estarà referida a allò realitzat als seminaris i les pràctiques amb un pes de 25% de la nota final, mentre que la tercera part girarà sobre alguna o algunes de les activitats desenvolupades conforme al llistat assenyalat anteriorment amb un pes del 25% restant.

Aquesta avaluació única tindrà, en conjunt, un grau de dificultat semblant a l'exigut a l'avaluació continuada.

Re-avaluació: s'aplicarà el mateix criteri que per l'avaluació continuada.

Alumnat no avaluable: s'aplicarà el mateix criteri de no avaluable que per l'avaluació continuada.

3. En tot cas, les indicacions específiques sobre l'avaluació única i la reavaluació també es donaran a l'inici del curs i seran exposades al campus virtual de l'assignatura de cada grup.

4. Pràctiques fraudulent: L'alumnat que copii o intenti copiar en un examen final tindrà un 0 en l'examen. Un/a alumne/a que presenti una pràctica plagiada obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne/a suspendrà l'assignatura.

Ús de la Intel·ligència Artificial (IA):

En aquesta assignatura no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial en les activitats que siguin avaluables, tret que l'equip docent de cada grup l'autoritzi expressament en cadascun dels casos. En el supòsit que en alguna activitat avaluable es permeti expressament el seu ús, aquest estarà restringit a la cerca de bibliografia, informació, o materials de suport o a traduccions. En tals casos l'estudiantat haurà d'identificar clarament les parts que hagin estat generades per aquesta tecnologia, especificant les eines de IA utilitzades i incloent una reflexió crítica sobre com aquestes han influït en el procés i el resultat final de l'activitat.

La no transparència en l'ús de la IA en les activitats avaluable es considerarà com una falta d'honestedat acadèmica i podrà comportar la nota de zero en l'activitat.

Bibliografia

Bibliografia obligatòria

A determinar pel professorat de cada grup.

Bibliografia recomenada

A) Manuals de referència:

* APARICIO PÉREZ, Miguel Angel. (dir.)- APARICIO PÉREZ, Miguel A.; BARCELÓ, Mercè (coords), *Manual de Derecho Constitucional*, Atelier, Barcelona, 2016 (3a ed.).

* BALAGUER CALLEJÓN, Francisco (y otros) *Derecho Constitucional*, 2 vols., Tecnos. Madrid, 2024 (19a ed.).

* DÍEZ-PICAZO, Luis María, *Sistema de derechos fundamentales*, Tirant lo Blanch, València, 2021 (1a ed.). [recurs digital]

* GARCÍA ROCA, Javier, *Lecciones de Derecho Constitucional*, Civitas, Madrid, 2023 (1ª ed)

* LÓPEZ GUERRA, Luis et. al., *Derecho Constitucional*, volumen I, Tirant lo Blanch, València, 2018 (11.ed.) [recurs digital]

* LÓPEZ GUERRA, Luis, *El Convenio Europeo de Derechos Humanos. Según la jurisprudencia del Tribunal de Estrasburgo*, Tirant lo Blanch. València, 2021 (1a ed.). [recurs digital]

* PÉREZ ROYO, Javier, CARRASCO DURÁN, Manuel, *Curso de Derecho Constitucional*, Marcial Pons, Madrid, 2023 (18 ed.)

B) Textos Legals:

* DE CARRERAS SERRA, Francesc - GAVARA, Juan Carlos, *Leyes políticas*, Aranzadi, Pamplona.

C) Comentaris a la Constitució:

* PÉREZ TREMPES, Pablo; SÁIZ ARNÁIZ, Alejandro, *Comentario a la Constitución Española. 40 Aniversario. 1978-2018*. 2 tomos, Tirant lo Blanch, Valencia, 2018 [recurs digital]

D) Enllaços web:

Selecció i comentari de la jurisprudència constitucional e internacional més rellevant en relació amb els principis i drets fonamentals.

https://www.boe.es/legislacion/derechos_fundamentales.php

Programari

L'assignatura no requereix un programari específic.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	11	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	12	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	13	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	21	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	22	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	23	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	511	Català	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	512	Català	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	513	Espanyol	primer quadrimestre	tarda
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	701	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	702	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	2	Espanyol	primer quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	51	Català	primer quadrimestre	tarda
(TE) Teoria	70	Català	primer quadrimestre	matí-mixt